

Wilddakkers

De jager/wildbeheerder kan na een serieuze inschatting van de behoefte van 'zijn' wild, tot de conclusie komen dat de voedselsituatie verbeterd dient te worden. Natuurlijk wordt de voorkeur gegeven aan het verstrekken van voedsel via biotoopverbeterende akkers boven het aanbieden van gekocht voedsel op voerplekken. Wel dienen we dan door goede samenspraak met landbouwer of bosbeheerder de hand te kunnen leggen op **kleinschalige percelen grond** waarvan de bodemgesteldheid voldoende mogelijkheden tot een normale exploitatie kan bieden de zon het gewas voldoende kan beschijnen, want ons doel is **hoogwaardig én smakelijk voedsel** aan te bieden.

Schaduwrijke plaatsen, extreem natte grond zonder afwateringsmogelijkheden en volledig in agressieve onkruiden 'gelopen' percelen komen minder in aanmerking voor ons doel.

Bodemanalyse

Wanneer we zeker weten dat we de ons toebedeelde grond voor meerdere jaren mogen gebruiken – we proberen immers **structureel** iets te doen aan het voedselaanbod – is het noodzakelijk te investeren in bodemonderzoek. Voor een bedrag van ca. f 80,- kunnen we bijv. via het **Laboratorium**

voor Grond- en Gewasonderzoek

te Oosterbeek (tel. 085-341841) te weten komen hoe de bodemrijkdom (of armoede!) op het moment van opname is en met welke gift aan kalk, stikstof, fosfaat en kali we tot resultaten kunnen komen.

Verzoekt u de monsternemer met nadruk op zijn formulier te vermelden dat het om een wildakker of -weide gaat, want u ontvangt dan behalve de uitslag een extra informatieblad voor jagers/wildbeheerders.

Met name op zandgronden zal in veel gevallen een gebrek aan kalk, een laag gehalte aan organische stof (dus 's zomers al snel verdrogingsverschijnselen) en behoefte aan extra fosfaat en kali gemeld worden.

Ook aan sporenelementen kan behoefte zijn.

De eerste bemesting zal veel achterstanden moeten ophef-

fen en heet dan ook een z.g. 'restauratiegift'. In de daarop volgende jaren werkt u aan de hand van de bodemanalyse rustig verder met de voorgeschreven giften. U kunt minstens vier jaar gebruik maken van de aanbevelingen van het bodemonderzoek.

Ingeval u er niet helemaal uitkomt, is het aan te raden een bevriende landbouwer of de loonwerker die uw akker(s) be-

zal blijken hoe het wild in uw veld reageert op het aanbod. Belangrijk is een z.g. 'vruchtwisselingsschema' op te zetten in navolging van de landbouwer die met zijn bouwplan doordacht en overwogen in een meerjarige cyclus terugkomt met een aantal gewassen. Stel dat in uw veld een viertal wilddakkers ter beschikking staan van 0.10-0.25 ha per perceel en u wenst voor het klein-

dit mengsel vaak uitbundige resultaten, maar men dient bij een achtereenvolgende teelt kritisch te kijken of na enkele jaren alle soorten nog wel opkomen. Dit mengsel wordt jaarlijks in het voorjaar gezaaid en is in de zomer- en herfstmaanden interessant. Als we tot diep in de winter voedsel willen aanbieden kan gekozen worden voor een z.g. 'herfstmengsel'. Als voedselaanbod en dekking

periode van het jaar	akker A	akker B	akker C	akker D
1e jaar; voorjaar najaar	zoete gele lupine winterrogge	siletta bladkool	gras-/klavermengsel "	aardpeer "
2e jaar; voorjaar najaar	stoppelknollen	zoete gele lupine winterrogge	gras-/klavermengsel "	aardpeer "
3e jaar; voorjaar najaar	boekweit winterrogge	stoppelknollen	gras-/klavermengsel "	aardpeer "
4e jaar; voorjaar najaar	siletta bladkool	boekweit winterrogge	gras-/klavermengsel "	aardpeer "
INTENSIEVE WILDAKKERS			EXTENSIEVE WILDAKKERS	

werkt te raadplegen. Niet of te minimaal bemesten geeft slechte resultaten, téveel of ondoordacht bemesten is geldverspilling en kan belastend zijn voor het milieu!

U zult in de meeste gevallen gebruik maken van kalk in poedervorm en mengmest (kunstmest in korrelvorm), want het gebruik van drijfmest en natte kippemest is volgens recente mestwetgeving verboden in bossen en natuurterreinen.

Bouwplan

Net als de landbouwer bemesten en zaaien we niet omdat we dat 'leuk' vinden, maar doen dit met een duidelijk doel voor ogen.

We weten waar het wild behoefte aan heeft en in welke periode we 'stand-by' moeten zijn, bijvoorbeeld tijdens een strenge winter en de maanden tussen de winter en het voorjaar, waarin voor het wild op de cultuurgronden en in de bossen weinig kwalitatief goed voedsel te vinden is (z.g. 'bottleneck-periode').

Er zijn talloze aanbevelingen gedaan in jachttijdschriften en vakliteratuur. Begint u bij voorkeur met eenvoudig te telen 'ouderwetse' **landbouwgewassen** als winterrogge, stoppelknollen, bladkool, lupinen, boekweit, spurrie, bladrammenas etc. Al na enkele seizoenen

wild én het reewild een gevarieerd voedselaanbod te doen, met name gedurende de winter- en de vroege voorjaarsmaanden. U kunt dan op een oppervlakte van 0.40-1.00 ha het bovenstaande vruchtwisselingsschema toepassen met een voor- en najaarsbewerking van maximaal 2 akkers.

Alternatieven

Inmiddels zijn op de wilddakkers de z.g. 'Hegeringmengsels' of 'Wildackereintopf' al aardig ingeburgerd. Dit zijn mengsels van soms wel 20 verschillende zaaizaden als granen, grassen, klavers, erwten, lupinen, siletta, koolzaad, bladstamkool, boekweit, etc. Op 'verse' grond geeft

gecombineerd moeten worden, kan gekozen worden voor de **aardpeer** (extensieve wildakker, maar stelt hoge eisen aan de bodem, bemesting en onderhoud) of het verbouwen van (**korrel**)mais.

Indien men na vele vergeefse pogingen om grond te bemachtigen, genoeg moet nemen met het werken op bospaden of bermen langs boswegen, is er nog altijd het bescheiden gewas **spurrie** dat met name door reeën zeer graag aangenomen wordt.

Schroom niet om een bevriende landbouwer, loonwerker, fouragehandelaar of ervaren jachttopzichter uw problemen of wensen voor te leggen.

VRAGEN OVER BIOTOOPBEHEER

Over enige tijd wordt de serie BIOTOOPTIPS afgesloten. Vanaf begin '88 is door de samenstellers getracht een heel praktisch beeld te schetsen van doelstellingen, mogelijkheden en beperkingen rond de praktijk van de biotoopverbetering.

Uit verschillende reacties is gebleken dat er veel praktisch gerichte vragen zijn waarmee jagers, jachttopzichters, jachtcombinaties en wildbeheereenheden rondlopen.

De initiatiefnemers van de serie BIOTOOPTIPS, Zandhaas, Jan Oosterbaan BNT en Hirsch, zijn graag bereid ter afronding van deze serie 'voor jagers/door jagers' praktijkgerichte tips te geven, de weg te wijzen richting oplossing en vragen te beantwoorden.

Uw vragen kunt u regelrecht zenden aan de samenstellers via het adres van Hirsch, t.w. Italiaanseweg 1, 6865 NB OOSTERBEEK.

Hirsch